

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

**BATARDEAU – OBIEKT FORTYFIKACYJNY
OB. RUINA (W RZECE), FILARY I PRZYCZÓŁKI**

2. Czas powstania

pocz. XVIII w.?

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Zachowany fragment filaru Batardeau w Kołobrzegu

Relikt przyczółka i jednego filara Batardeau w Kołobrzegu

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg

ul. Kamienna

p-ta 78-100

nr dz. 418/2, obr.11

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzесьki**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

mpzp:

Uchwała nr VI/73/19

Rady Miasta Kołobrzeg, z dn. 19.03.2019 r.

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

na podstawie Zarządzenia Nr 87/14

Prezydenta Miasta Kołobrzeg

z dn. 21.10.2014 r.

(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22

z dn. 26.08.2022 r.)

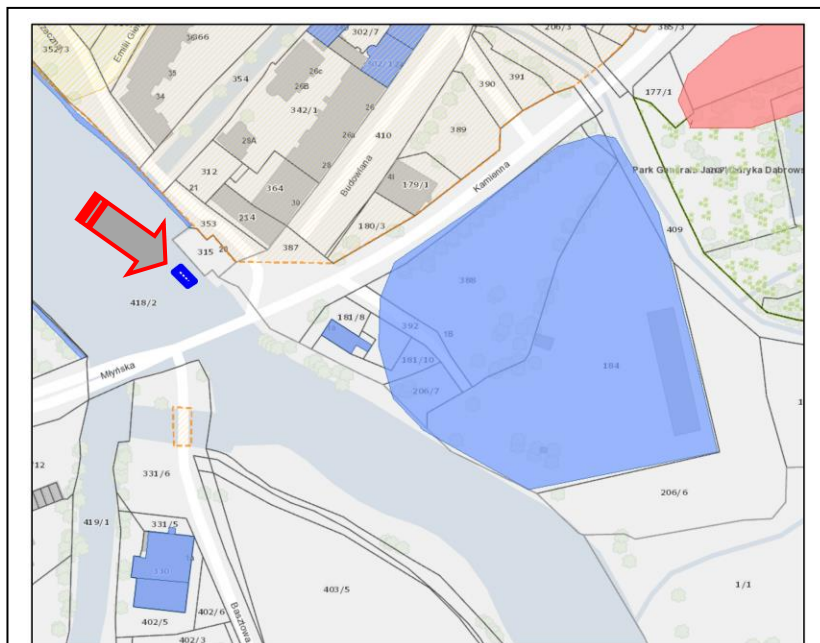
8. Historia, opis i wartości

Batardeau w Kołobrzegu to przykład nowożytnego budownictwa fortyfikacyjnego powstałego Prawdopodobnie na początku XVIII w. Budowla pełniła kilka funkcji: 1) stanowiła dla miasta jedyny most na Parsęcie, 2) pełniła funkcję grodzy dzięki czemu umożliwiała podniesienie wody i zalanie łąk i mokradł na przedpolu twierdzy, 3) posiadała galerię strzelecką mogąca prowadzić ostrzał w dół rzeki. Ostatni raz kołobrzesckiej batardeau użyto w 1945 r. W 1986 r. zwały kry na rzece zaczęły stanowić zagrożenie powodziowe (wcześniej rozebrano zniszczone drewniane izbice kruszące krę, lecz nie założono nowych). Podczas detonacji lodu uszkodzono konstrukcje budowli. Wojsko podjęło się naprawy obiektu za zgodą konserwatora zabytków, lecz w 1987 roku zdążyło jedynie rozebrać nawodną część obiektu. Pomimo kilku prób, obiektu nigdy nie odbudowano.

Obiekt pierwotnie posadowiony na trzech filarach, z których północny zachował się w formie zredukowanej, a pozostałe rozebrano do poziomu poniżej lustra wody. W osiach filarów znajdowały się w murze kurtynowym otwory 3 stanowisk artyleryjskich, a pomiędzy nimi i mniejsze otwory dla 9 stanowisk broni strzeleckiej.

Zachowane w nurcie rzeki relikty obiektu są ostatnimi śladami wyjątkowej konstrukcji inżyniersko-obronnej zalewającej przedpole twierdzy zmieniając ją w wyspę. Na terenach Polski nie ma innych przykładów takiego rozwiązania.

Mapy / ikonografia

Kołobrzeg, ul. Kamienna - Batardeau-fortyfikacje: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania – szczątkowy.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie oraz działania inwestycyjne winny być zgodne z zapisami mpzp i uzgodnione z MKZ W Kołobrzegu.

Ochrona w zakresie pełnego zachowania istniejących relikwów obiektu

Widok Batardeau od zachodu przed 1945 r.

<https://www.gazetamuzealna.kolobrzeg.pl/>

Oprac.: K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków